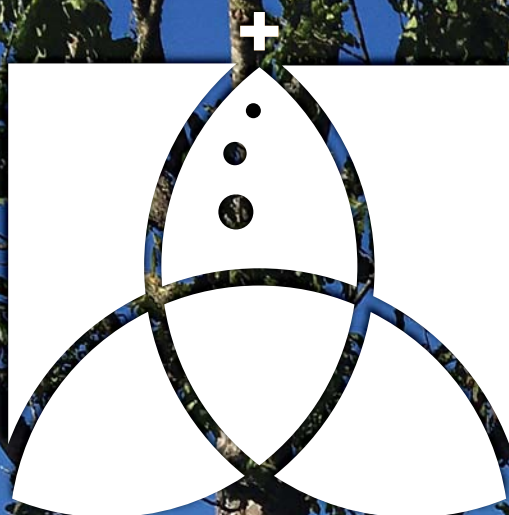

refleks

Årets kulturdager

Blokkfløytekoncert og
barneforestilling i Søreide
kirke. Side 2-3

Våre nye naboer

Søreide bedehus har fått
nye eiere. Side 17-19

Kunsten å gjøre ingenting

I sommer fortalte et brudepar i vigselssamtalen at det de gjorde de første gangene de møttes, var ingen ting. Når det ikke gjøres noen ting, oppstår muligheten for noe nytt til å bli skapt.

TEKST: Lars Martin Hol

Når to mennesker velger å inngå ekteskap, er det to kropper som skal bli til en. Det er to individer som skal danne en ny enhet. En viktig egen-skap for å kunne danne denne enheten, er å kunne lytte til hva den andre bringer inn i fellesskapet.

Hverdagen er full av viktige gjøremål som skaper støy rundt oss og i oss. Det er forventninger fra arbeidsgiver, medier, forventninger fra familie og venner, idrettslag. Vi omgis av støy på alle kanter. I all vår travelhet kan vi bli blinde for det som skjer rundt oss. Derfor er det viktig å sette av tid til å gjøre ingen ting. La det bli helt stille. Når det blir stille lytter man på en helt annen måte. Man ser på en annen måte. Antagelig blir det ikke helt stille i ens indre i første omgang, men etter hvert vil man kanskje oppdage at menneskene rundt oss omslutter oss med sin kjærlighet. Kanskje vil man oppdage at Gud løper ved vår side og sender oss gode gaver.

Bibelen sammenligner ofte forholdet mellom Gud og mennesker med et ekteskap. Slik som i et ekteskap er det viktig å sette av tid til å lytte til den andre. Bli i min kjærlighet, er en oppfordring fra Jesus til oss. Det handler om å være lyttende. Det handler om å la det bli stille rundt oss og i vårt indre, slik at vi kan se og høre Guds nærvær i våre liv og la noe nytt bli skapt. ●

Høst - salme

Tekst: Sindre Skeie
Foto: Jens Z. Meyer

Det er blitt høst,
og allting er forandret,
og her i nord går døgnet
stadig mer mot natt.
Vår gamle jord
er blitt en sommer eldre,
og har fått flere sår.
Men Gud er like nær.

Over alle grenser med ...

BØNSELAND • BØNES • FANA • SKJOLD • SLETTESBÅKEN • STØRETVET • ØRSKJED
Menighetsbladene i Fana

Refleks

Utgis av menighetsrådet i samarbeid med BKF og de andre menighetene i Fana. Bladet er et informasjonsorgan som sendes alle hjem i menigheten og regnes ikke som uadressert reklame.

Levering av stoff:

Leveres menighetskontoret eller sendes
soreide.menighet@bergen.kirken.no

Lokalredaksjon:

Lokalredaksjon: Staben i menigheten.
Kontaktinformasjon: Se side 24

Annonser side 5-12:

Frode Høyte - hoyte@gmail.com

Sentralredaksjon:

Redaktør Magne Fonn Hafskor
922 94 877 - eyecu@online.no
Kun henvendelser ang. «fellesstoff»
side 5-12. All annen kontakt:
Se lokalredaksjon

Grafisk produksjon:

Dragefjellet Media AS
55 23 25 47 - post@dragefjellet.no

Trykk:

Bodoni, Straume

Deadline neste

nummer:

Kontakt lokal-
redaksjonen

Utgivelsesdag

neste nummer:

Tirsdag 15. november

Det er blitt høst.
Nå gulner treets blader.
Snart vil et snøhvitt dekke
dempe byens larm.
Vårt håp om fred
har blitt en sommer eldre,
og har fått flere sår. Men
Gud er like nær.

Alt går mot høst.
Men kirken bærer stadig
den samme håpets bønn til
Kristus, til vår Gud:
Må alle sår
som verden fikk, bli leget.
Må det bli fred blant alle
mennesker på jord.

Alt har sin høst.
Alt går mot dødens stillhet.
Men Jesu venner gikk til
graven hans engang.
Da ble det vår,
det sang i alt det skapte,
og nettopp nå, blant oss,
gjenlyder samme sang:

Det er blitt fred!
Snart skal det åpenbares!
Å Jesus, du stod opp og
lever her og nå!
Vår jord, vårt håp
er løftet inn i lyset
som stråler frem fra
graven, Herre, der du lå.

BLOKKFLØYTER!

Uff og æsj! Blokkfløyte! Av alle ting! Vi har jo spilt det på skolen!(!?)

TEKST: Ulf Sverresvold

Vel, vel... Blokkfløyta er vel og bra til å lære litt på, før man begynner på et «skikkelig» instrument. Det siste har vi hørt mange ganger, blant annet fra de som driver med korpsopplæring.

Dette har utfordret oss i blokkfløytekvartetten Imaginata. Vi ser på blokkfløyta som et seriøst instrument, med ei historie som går lenger tilbake enn de fleste. De fleste kjenner bare sopranfløyta. Noen vet også om altfløyta, og tror at den er stor. Men store fløyter var vanlige allerede i renessansen på 1500-tallet.

Vi begynner med sopranfløyta, den de fleste kjenner størrelsen på. Altfløyta er en halv gang større. Allerede navnene sopran og alt viser vel at vi har å gjøre med en familie av instrumenter. Tenorfløyta er dobbelt så stor som sopranen og bassen dobbelt så stor som alten. Og dette fortsetter med grossbassen som er dobbelt så stor som tenoren og kontrabassen er dobbelt så stor som den vanlige bassen. Når vi har kommet dit, er fløyta blitt en meter og åtti. Og dette fortsetter i to størrelser til. Da er vi oppe i over tre og en halv meter. Da kan man sammenligne med orgelpiper. Slike piper spiller dype toner.

Ei gruppe store fløyter kan låte likt et kirkeorgel. Faktisk er orgelet den nærmeste slektningen. Men der orgelets

piper får lufta si gjennom et komplisert system av vifter, belger og ventiler som styres fra spillebordet, blåser blokkfløytistene direkte i fløyta. Dette gir muligheter til å variere musikkuttrykk på mange måter som orgelet ikke kan. Orgelet kan de store variasjonene. Blokkfløyta de små. Men kan gjerne si at orgelet er makrodynamikkens instrument mens blokkfløyta er mikrodynamikkens.

Imaginata har vært innom mange epoker gjennom de ti årene vi har spilt. For det meste har vi spilt originalmusikk fra 1300 - til 1700-tallet. Musikk som er komponert for blokkfløyte. Så kan vi legge merke til at Mozart og Beethoven ikke komponerte blokkfløytemusikk. Blokkfløyta tapte konkurransen med tverrfløyta om å spille sterkest. Men senere har man erfart at blokkfløyta hadde andre kvaliteter i klang og uttrykksrikdom og komponister som Ralph Vaughan Williams og Paul Hindemith tok blokkfløyta inn i varmen igjen.

I kvartetten vår har vi vært innom folkemusikk, gjerne arrangementer for kor, men som vi omarbeider til å passe for blokkfløyteorkester. Slik har vi også gjort med Jazz-standardlåter, blues og ragtime. Og med poplåter vi kjenner fra Beatles og Abba.

Vi gleder oss til å la publikum i Søreide kirke få oppleve våre store og små fløyter! ●

Hør Imaginata i Søreide kirke søndag 30. oktober kl. 17. Konserten er blant Søreide kirkes bidrag til Kulturdagene i Fana og Ytrebygda.

Barneforestilling i Søreide kirke tirsdag 25/10 kl. 18:

«Petronella og den stygge andungen»

Barn i alle aldre kan ønske at de var annerledes. Voksne også. Soloforestillingen av og med skuespiller Gabrielle Barth handler om å stenges ute fordi en ikke passer inn; om selvbilde og identitet.

Dette er alltid aktuelt, for store og små. Derfor ønsker vi hele familien velkommen! Forestillingen varer ca 40 minutter. Fam. billett kr. 100,- / Enkel kr. 50,- ved inngangen.

NY PÅ SØREIDE?

Det bygges stadig mange nye boliger i det området som omfatter Søreide menighet.

Kanskje du er en av dem som nylig har flyttet hit? Kanskje du lurar på hva som finnes av aktiviteter og menighetsliv her? En del vil du kunne lese i dette bladet, men slett ikke alt.

Søreide kirke er ikke stor og ruvende i landskapet. Den ligger på en høyde vis a vis COOP Prix og Søreidtunet barnehage ved rundkjøringen Ytrebygdsveien/Steinsvikvegen. Men om ikke kirkebygget vårt roper «Her er jeg!», så er det aktivitet her hele uken. Små og store, unge og gamle møtes til alt fra Babysang til Eldretrim. På www.soreidekirke.no kan du lese mer om menigheten, og finne kontaktinfo til de ulike aktivitetene.

Hver uke har vi tre faste møteplasser for alle uansett alder: Søndager er det gudstjeneste kl. 11.00, onsdager er det en kort hverdagsmesse kl. 21.00, og torsdag formiddag kl. 11.00 har vi åpent hus med kaffe og vafler og en kort samling i kirkerommet etterpå.

Ansatte er tilstede i kirken tirsdag til fredag kl. 9 – 15, så da er det bare å stikke innom dersom du har lyst til å bli bedre kjent. Du kan også ringe oss, du finner telefonnummer til alle i staben på siste siden av bladet. Velkommen til Søreide – og velkommen til Søreide kirke! ●

seniorsøndag

Søreide kirke
2. oktober

GUDSTJENESTE KL. 11.00
FEST I MENIGHETSSALEN KL. 12.15
Vi byr på middag og kaffe, sang
og litt underholdning.

Trenger du skyss? Ring Tobben 909 13 509
eller Sølvi 55 12 05 38 / 990 31 735
Hjertelig velkommen alle seniorer!

Arr. Diakoniet i Søreide kirke

Abbedissen
begravelsesbyrå as

Fyllingsdalen Døgnvakt 55 15 40 90
Åsane Døgnvakt 55 25 31 00

TILLITEN TIL OSS VIL BLI GODT IVARETATT

www.abbedissen.no

MENY
DOLVIKEN

Man - fre 08 - 22 (09-20)

- Stor ferskvareavdeling
- Rikt assortert frukt og grønt
- Hyggelige ansatte som er med på å gi en god handleopplevelse

Velkommen
MENY DOLVIKEN

Dolvikv. 36,
5252 Søreidgrend
Telefon: 55 52 62 00

DEN BESTE TIDEN
ER DEN DU DELER
MED ANDRE

Din leverandør: Steinsvikveien 2, 5251 Søreidegrend
Bestilling 22 22 55 55 - www.peppes.no

Gravferdshjelpen

Vi kan hjelpe til med
rådgivning og tilrettelegging ved
begravelser og bisettelser.

Døgnvakt 55 27 28 29
www.gravferdshjelpen.no
Hagerupsvei 32X • 5093 Bergen

COOP
prix

LETTVINT OG GARANTERT BILLIG

Søreide
Åpent 07.00 - 23.00
(09.00 - 21.00)

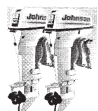
EL-KJEDEN

elfag

Håvardstun Elektriske as

Ytrebygdsveien 237 5258 BLOMSTERDALEN telefon 55 11 47 50

BÅTER
BÅTUTSTYR

**Bjordal &
Madsen AS**

C.Sundtsgt. 50 - Tlf. 55 90 10 30
Dolviken - Tlf. 55 98 70 70

Fanatorget Blomster

Vakre blomsterhilsener
leveres i hele Bergen

Aurdalslia 12 - 5253 Sandsli - 55 22 65 10

KIWI mini pris **SØREIDE**

Totto's
Gullsmie

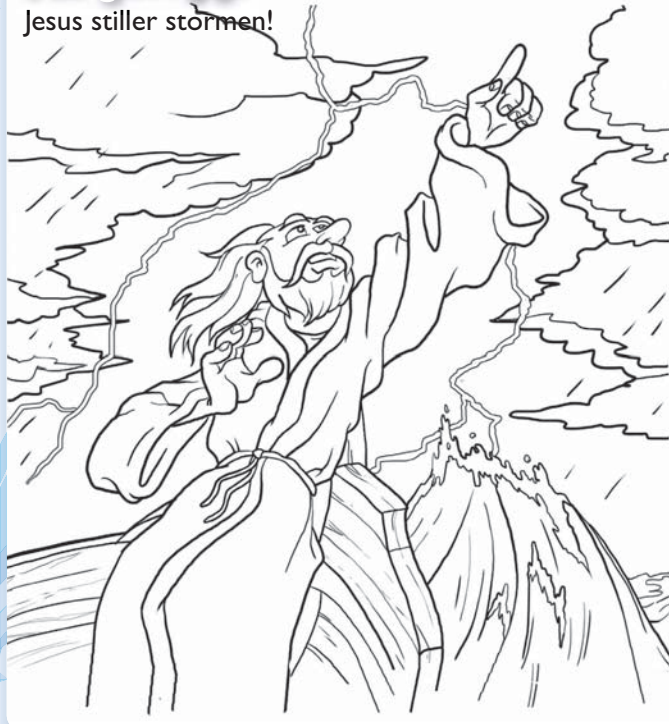
Blomsterdalen
Senter
tlf. 55 99 14 24

BARNAS SIDE

Fargelegg!

Jesus stiller stormen!

Finn ni dyr!

Navnet på ni dyr er gjemt inni rutenettet. Dyrenavnene står bortover og nedover. Finner du alle ni?

R	N	I	G	J	H	L	A	B	W
R	A	R	D	E	U	G	L	E	I
E	F	E	R	N	N	Y	Å	E	N
K	R	O	K	O	D	I	L	L	E
O	I	T	A	P	O	D	N	E	S
R	R	E	T	P	E	L	A	F	U
N	K	R	T	I	G	E	R	A	R
A	N	D	R	O	T	I	U	N	Y
S	L	A	B	A	D	T	E	T	Z

Finn 5 feil

Tegninger: Trevor Keen

Jesus lærte folket om Gud. Så dro han og disiplene over sjøen. Underveis ble det storm!

De to bildene er nesten like. Finner du de fem små feilene på bildet til høyre?

Abonnér på barnebladet

BARNAS

16 blader + 1 CD
= kun 399,-

(privatabonnement
hjem i posten)

Gruppeabonnement kun 239,- per barn

Bestill på sondagsskolen.no eller 22 08 71 00

Gamlekirken forteller

NY KIRKE I 1878: Slik så nye Birkeland kirke ut på begynnelsen av 1900-tallet, 20-30 år etter at den ble bygget.

Foto: C. Christensen
Thomhav/Riksantikvaren

Jeg husker godt den første våren jeg sto så ny og fin blant nyutsprungne bjørk oppe på Birkeland! Senere fikk stedet mitt navnet Kirkebirkeland, nettopp på grunn av at jeg sto der!

TEKST: Ingunn Myklebust,
kateket i Birkeland menighet

«**H**vordan kan du huske, sier du kanskje, «du som er revet ned og død forlengst? Da må jeg smile littegrann. Men ikke ta det fornærmelig opp! For du har selvfølgelig helt rett i at jeg ikke står der lenger. Men jeg må likevel si at jeg lever i beste velgående! Jeg kommer tilbake med nærmere forklaring; først har jeg bare lyst å fortelle deg litt om livet mitt på Kirkebirkeland, det var jo tross alt der jeg sto i mange hundre år.

Et gammelt hus

Jeg er ikke så god på årstall og sånt, men jeg tror jeg ble bygget for aller første gang en eller annen gang mellom år 1150 og 1300. Så du skjønner, jeg er gammel! Vet du forresten at på den tiden var Bergen (eller Bjørgvin, som de sa) hovedstad i Norge? Jeg ble bygget den gangen Norge var et katolsk land, men det tenkte vi ikke så mye på - vi visste ikke da at det gikk an å være kristen på flere måter.

Men Olav den hellige kjente alle til da jeg så dagens lys, han kongen som hjalp til at hele Norge etterhvert fikk høre om

Jesus, vet du (eller Kvitekrist, som noen vikinger kalte Jesus). Etter Olav den hellige kom det flere kristne konger, og selv om landet vårt ble eid litt av både Danmark og Sverige i perioder, var heldigvis alle kongene opptatt av at vi skulle ha kirker og være kristne.

Kongen falt

Går du inn i en gammel kirke og ser en trefigur med krone på hodet og en øks i hånden, er det mest sannsynlig en skulptur av Olav den hellige. Hvorfor han holder en øks? Jo, det er nok for at folk skal skjønne det er ham, øksen ble kjennemerke hans; han døde nemlig i kamp og «falt for sverdet», som det heter (eller øksen), under slaget på Stiklestad 29. juli 1030.

Men det var ikke det utrolige. Det utrolige var at etter hans død begynte nesten hele Norge å tro på Gud! Det gikk mange sagn om at kong Olav var hellig, og det ble bygget en kjempekirke over der vi tror han ligger gravlagt: Nidarosdomen i Trondheim. Dette er Norges eneste «katedral», som betyr stor kirke.

Selv kunne jeg ikke akkurat kalle meg en katedral. Det hadde sikkert vært plass til 15-20 sånne som meg inni Nidarosdomen. Men jeg var glad og fornøyd likevel. For selv i lille meg kunne presten si akkurat de samme ordene og gjøre de samme tingene som prestene i Nidaros gjorde!

Prestene, ja. De var jeg spesielt gode venner med. De tenkte mange kloke tanker og sendte mange fine bønner opp til Gud inne fra kirkerommet og alteret mitt. De behandlet meg så fint, og klappet og strøk på utskjæringer og trearbeid når de hadde sitt arbeid i kirken. Jeg så også at de ofte kunne trøste dem som kom til kirken for å få hjelp i tunge stunder.

Mange soknebarn

Husker spesielt presten Erling. Eller Sira Erling, som han ble kalt (på gammelt norsk sa de «sira» istedenfor prest. Sira betyr prest, overhode, eller en som liksom er litt over de andre - i slekt med det engelske Sir. Sira Erling var jammen en hardtarbeidende prest! Han måtte ha kontroll på alle sokne-

KIRKEHISTORIE FOR BARN:

Teksten vi her presenterer er skrevet av kateket i Birkeland, Ingunn Myklebust, og tidligere trykket i et hefte hun laget til ni-åringenes trosopplæringstiltak, «Kirkeskatten».

Foto: Privat

Dette er første del i en ny serie, der vi, en etter en, presenterer prostiets mange flotte kirker. Først ut er den vakre Birkeland kirke, som like gjerne tar kirkebladet fra munnen og forteller selv.

barna sine helt fra Fyllingsdalen og Årstad i nord til Søfteland i sør, og fra Grimstad i vest til Arna i øst (soknebarn er alle mennesker som bor innenfor et sånt kirkeområde, eller sokn, som det heter).

Sira Erling var flink til mye, og han er den første Birkelands-presten det er skrevet noe om. Vi kan lese i gamle, historiske skrifter at han blant annet måtte tale bøndernes sak da det ble en krangel om hvem som hadde rett til laksen i Oselven; Samdals-bøndene (som bodde ved elven og hørte til Birkeland) eller munkene på Lyse kloster, som hadde bygget en sperring midt i elven for å fange den verdifulle fisken. Dette skjedde i 1329, husker jeg.

Sira Erling var en pliktoppfylgende prest. Skulle han på reise, måtte han først døpe alle udøpte barn og gi «den siste olje» til alle syke (presten strøk litt olje på pannen eller hodet deres mens han ba) i tilfelle noen av dem døde før han kom hjem igjen. Jeg vet ikke helt hvorfor de ikke slappet mer av og stolte på at Gud er der med oss når vi ber uansett, enten vi har rukket å bli døpt eller få den siste olje, men de følte seg nok mye tryggere når disse tingene var ordnet.

En vond tid

Sånn var det den gangen. Og selv om de laget mange regler som de var livredde for å bryte, var det mye god og fin gudstro blant folk. Hvis ikke alle disse fine og gode kristne menneskene hadde levd og fortalt om troen sin videre til sine barn og disse videre til sine, så ville det kanskje ikke ha vært kristne igjen her.

Men Sira Erling levde sannelig i en vanskelig tid. Bare 20 år etter laksekrangelen, var Svartedauden over oss. Huff, for en forferdelig pest! Det var sannelig ingen spøk å være prest og gå på sykebesøk den gangen. Folk skjønte nok også litt for sent hvor utrolig smittsom denne sykdommen eller pesten var, og at det var kjempeviktig å beskytte seg mot den - særlig ved å vaske

hendene og holde noe foran munnen.

Etterhvert lå mange gårder øde, og de som overlevde hadde et forferdelig slit med å skaffe mat og klær og det som var nødvendig. Jeg husker at spesielt mange søkte til kirken da. De ba så inderlige bønner at jeg kunne kjenne smerten deres langt inn i tømmerstokkene mine.

«Den lille istiden»

Etter pesten fulgte vanskelige år. Ikke nok med at folk ble syke, de frøs også forferdelig på den tiden, husker jeg. Vintrene var i mange år så kalde at det gjerne omtales som «den lille istid». Etterhvert ble det altfor få folk rundt meg, og det var heller ikke lett å skaffe prester, mange strøk med under de harde tidene. Nei, disse vanskelige årene ligger liksom i et mørke for meg - jeg har sikkert fortrent dem, som de voksne sier - prøvd å glemme dem.

Men jeg ble ihvertfall bedre kjent med min gode nabo Fana-kirken etter denne tiden. Siden det var få mennesker og prester, ble våre to sokn slått sammen, og jeg syntes bare det var greit at storebror Fana tok de viktigste avgjørelsene og bestemte litt over meg. Fana var alltid opptatt av at jeg hadde det bra, og vi delte også på prestene.

I denne tiden, sånn fra midten av 1500-tallet, kom reformasjonen. Da ble prestene mye flinkere til å holde prekenen på et språk folk kunne forstå, og vi sluttet å tilbe helgener og jomfru Maria.

Ny tømmerkirke

Jeg syntes det var flott at prestene la mer vekt på at det er Jesus som er viktigst, og at når vi tror på ham, så behøver vi ikke gjøre en masse vanskelige eller flotte ting for at Gud skal godta oss. Vi får være Guds barn «av nåde» (som egentlig betyr: helt gratis, uten å fortjene det). Åpner vi hjertet vårt for Jesus, kan ingenting skille oss fra Gud og hans kjærlighet. Er ikke det fint?

I 1660 var jeg blitt så gammel og slitt i bjelkene og trevirket mitt at de bygget

meg opp igjen som en tømmerkirke. Og vet du hva de spesielt måtte forandre på når de bygget denne gangen? På grunn av prestens lange preken, fikk de bygget mange nye kirkebenker, sånn at folk kunne få sitte godt mens de hørte! Det var nemlig ikke uvanlig at folk stod i kirken før. Bare presten satt - på sin «prekestol». Nesten akkurat motsatt av i dag, der folk for det meste sitter og presten for det meste står.

Tømmeret de bygget meg av, var hugget fra trær jeg kjente, og som sto der oppe på Kirkebirkeland. Hovedhuset mitt, det de kaller kirkeskipet, var litt over 11 meter langt, og jeg var vel åtte meter bred. I hver ende hadde jeg et påbygg; et i vest der folk kom inn, og et i øst der alteret og alterringen sto. Tilsammen hadde jeg en lengde på omtrent 25 meter.

Klasseskille i benkeradene

Utvendig smurte de meg inn med tjære så jeg ikke skulle bli ødelagt av vær og vind. Innvendig ble jeg malt fin og rød på benkene og nederst på veggene, og lyseblå øverst mot taket - kanskje for at det skulle se ut som himmelen en solskinnsdag? Flinke snekkere laget utskjæringer på benkene og på prekestolen, og jeg hadde et fint bilde, eller alterskap, helt foran i den fremste delen av kirken, i det påbygget som vi kaller koret. Alterskapet sto fremme på alteret. Det kunne åpnes og lukkes. Når det sto åpent, kunne alle se et trekors med Jesus på. Under stod to av vennene hans. Jeg var veldig stolt av dette skapet, og heldigvis har noen tatt vare på det selv om det er veldig slitt og ikke kan brukes lenger, det står nå på Historisk museum i Bergen.

De forskjellige gårdene hadde hver sin kirkebank. Her satt alle gårdsfolkene, unntatt tjenerne. De måtte finne seg en plass nederst i kirken, eller oppe på galleriet - «lemmen», som det også ble kalt. Var ikke det en merkelig forskjellsbehandling? Men sånn var det den gangen - de rikeste og gjeveste satt

GAMMEL KIRKEKLOKKE: Kirken har tre klokker fra henholdsvis 1637, 1665 og 1937. Her undersøkes de av «Tårnagenter 2012».

fremst, og så satt de bakover alt etter hvor viktige, rike og betydningsfulle de var i samfunnet.

De gamle kirkeveiene

Men jeg husker nå at mange av de unge syntes det var helt greit å sitte oppe på galleriet, selv om det var trangt. Der kunne de se litt hemmelighetsfullt på hverandre uten at noen merket det, og ikke så sjelden hendte det at to ble forelsket. Jeg syntes det var spesielt kjekt å være kirke hvis de etter en tid kom tilbake til meg for å gifte seg!

Men du verden så langt mange måtte gå for å komme opp til meg. Fra fjellgårdene i øst kom en kirkevei, og fra Dyngeland-Langedalen en annen. En tredje kirkevei fulgte den gamle vandrings- og skyssveien over Birkelund, Sandalen og Ulsmåg, mens kirkeveien for fyllingsdølene gikk fra Skjoldabukten over Slåtthaug og Lilletveit frem til kirken. Mellom meg og storebror Fana gikk det også en kirkevei over Smørås-fjellet.

Fyllingsdølene hadde den lengste og mest strevsomme kirkeveien. De gikk på kirkesti over Bønes og ned til Kyrkjetangen ved Nordåsvannet (ja, du skjønner nok at det er jeg som er skyld i det navnet også), deretter rodde de i båter over vannet helt inn til Skjoldabukten eller Skjoldhammaren, som det neset der heter. Så var det å gå videre forbi Skjold, opp til Slåtthaug og helt øverst opp til meg.

Dåp og konfirmasjon

Mens de gikk på kirkevei, fikk de god tid til å tenke på Gud og forberede seg til å møte ham i gudstjenesten. Mange sang også salmer mens de ruslet oppover. Noen ba stille inni seg om at Gud måtte tilgi dem det de hadde gjort galt. For alle ville være så klar de kunne for å motta «den hellige nattverd», kjeksene og den lille slurken vin som skal minne oss på at Jesus døde for oss og har betalt for all vår skyld.

Jeg er så takknemlig for alle mine

FISKERETTIGHETER: Presten i Birkeland talte bøndernes sak overfor Lyse kloster i en konflikt om fiskerettigheter. Nå står bare ruinene tilbake av klosteret. Det er spennende å tenke på hvordan det kan ha sett ut her for flere hundre år siden. Foto: Creative Commons

soknebarn som glad og trett satte seg ned i kirkebenkene. Føttene verket på små og store, men jeg merket så godt at de virkelig var glad i meg. Og sine fineste klær hadde de på.

Mine beste stunder hadde jeg når det kom små babyer for å bli døpt. De var inntullet i mange lag med tepper på vinterstid, da kunne jeg ofte bare se babyens nesetipp før de kom frem og fikk vann på hodet sitt. Noen av dem var bare få dager gamle. Siden fulgte jeg dem med kjærlig blick til de ble prestens «lesebarn» og skulle lære seg Fadervår, Trosbekjennelsen og Luthers lille katekisme for å bli konfirmert. Da heiet jeg spesielt på dem som måtte stå nedest på kirkegulvet, der måtte nemlig de stå som ikke hadde klart å lære seg alt eller var fattige.

Guds kirke på jord

Mine tristeste stunder var de gangene det sto en kiste på kirkegulvet. Jeg gråt

med dem som sørget, og prøvde alt jeg kunne å varme og trøste dem med mine levende lys og alterskapet med Jesuskorset. Presten hadde ingen lett oppgave sånne dager. Men jeg så, mer enn en gang, at det hjalp å få høre gode ord fra Bibelen, og synge sanger om håp og himmel.

Jeg kunne fortalt deg så mye mer om alt jeg så og opplevde oppe på Kirkebirkeland! Men nå lurar du kanskje på om jeg snart skal forklare hvorfor jeg ikke er lei og trist fordi jeg ikke står der lenger? Jo, nå skal du høre: Kirken er ikke bare tømmer- eller steinvegger som er satt sammen til et fint bygg. Nei, kirken er først og fremst menneskene som fyller den - de som tror på Gud!

Alle som tror på Jesus og Gud blir ofte kalt for «Guds kirke på jord», og denne kirken kan heldigvis leve uten å være avhengig av et hus. Kirken feirer faktisk bursdag også - hver vår når det er pinse feirer vi at Jesus sine venner

KIRKEN PÅ KIRKEBIRKELAND: I 1660 ble kirken gjenoppbygget som en tømmerkirke. Illustrasjon: Aud Sørheim Myklebust

HISTORISK INTERIØR: 1. 1708: Denne lysarmen ble gitt til gamlekirken i 1708 og henger nå i nye Birkeland kirke. 2. 1669: Slike benker kunne brukes som brudebenker, men også som benk for gjestende storfolk. 3. 1735: Giveren, Sissel Larsdatter, må ha vært veldig raus, for messinglysekronen er både flott og verdifull. Nå brenner ikke lenger levende lys i kronen, men vi kan fremdeles beundre den fremst mot koret. 4. 1600-tallet: Dette dåpsfatet ble gitt som gave til gamle Birkeland kirke, og henger nå i den nye kirken.

(disiplene) fikk mange til å tro på Gud en gang for snart 2000 år siden.

Ny kirke, gammelt navn

Egentlig er det feil å si at disiplene klarte dette alene, det var Gud selv som hjalp dem ved sin hellige Ånd. Plutselig var det mange tusen som lovpriste Gud og ble til «Guds kirke på jord». Denne kirken har vokst og vokst, og nå er det nesten ingen steder i verden de ikke har hørt om Jesus som åpnet veien til Gud,

og som fortsatt lever og elsker sin kirke på jord. Han er så glad i kirken sin at han til og med kaller oss for sin «brud», er ikke det flott?

I tillegg til at jeg lever videre fordi folk på Kirkebirkeland og rundt omkring i Birkeland sokn tror på Gud, så vet du kanskje at jeg også fikk meg et helt nytt og ordentlig kirkehus å bo i fra 1878? Du har vel sett den hvite, flotte murkirken som står nede på Nesttun? Hvis ikke, så må du bare komme og besøke meg! Der kan du også finne de gamle

kirkeskattene som har fulgt med helt fra tømmerkirken til slutt ble revet fordi jeg var blitt altfor gammel og skrøpelig i veggene mine.

Nå står jeg staut, hvit og rak, selv om jeg er nesten dobbelt så gammel som det er vanlig for mennesker å bli. Og jeg bare vet at soknebarna var glad i gamlekirken sin, for da den nye ble bygget nede på Nesttun, ville de ikke kalle meg verken Nesttun eller Midtun kirke, slik mange syntes var naturlig; nei, Birkeland kirke skulle jeg fortsatt hete! ●

KIRKENS ALTERTAVLE: Anders Askevold står bak oljemaleriet bak alteret, som fremstiller Jesus svevende. Bildet ble malt i 1879, og er en kopi av et tilsvarende i Kaupanger stavkirke, malt i 1865. Foto: Creative Commons

Menighetsbladene i Fana prosti søker

Annonseelger

Bladet du nå leser er et resultat av samarbeidet mellom syv menigheter i Fana prosti; Birkeland, Bønes, Fana, Skjold, Slettebakken, Storetveit og Søreide.

Bladet er todelt. Åtte sider er rent lokalstoff for hver enkelt menighet, de resterende sidene utgjør «fellesdelen» og er like for alle. Bladene kommer ut fem ganger i året og totalopplaget for hvert nummer er ca 35 000 eksemplarer.

Det er store utgifter forbundet med å gi ut menighetsbladene, og annonseinntekter er viktig for å sikre drift av bladene.

Vi søker derfor en dyktig annonseselger som vil arbeide med salg av annonser til fellesdelen på provisjonsbasis.

Kontakt Tove Elin Nygaard, to-eli-n@online.no hvis dette er noe for deg!

– VI KALLER HVERANDRE for brødre

INKLUDERENDE:
Ordenens mål er å samle menn for å arbeide i det godes tjeneste. F.v: Kåre Bergesen, Thor Sommerseth, Endre Grutle, Karsten Epland, Bjørn M. Østevold, Jan Erik Køhne, Kristen Øgaard og Sven Ove Egeland.

– Tanken er at vi skal være et inkluderende fellesskap for verdibasert utvikling; en slags livsskole, sier Karsten Epland, som inviterte menighetsbladet med på mester-rådsmøte i Tempel Ridder Ordenen.

TEKST OG FOTO: Magne Fonn Hafskor

Jeg kjører feil noen ganger før jeg finner frem til Odd Fellows forsamlingshus i Krabbedalen, der Tempel Ridder Ordenen leier lokaler. Når jeg endelig svinger inn på plassen, står den alltid like blide Karsten Epland og venter på meg. Den pensjonerte veingeniøren er mester for Riddertempelet Olav Kyrre i Bergen, og holder månedlige møter med resten av styret.

– Vi er bygget opp etter et gradssystem, med møter hver torsdag i de ulike gradene, forklarer han.

– Det høres litt militært ut?

– Ja, på en måte, men det fungerer mer som en skole, der vi har fokus på personlig og verdibasert utvikling i et inkluderende fellesskap. Vi jobber med symboler og ritualer som gir rom for refleksjon, ettertanke og vekst for den enkelte broder.

– Vi kaller hverandre for brødre, men sett utenfra er det kanskje lettere å forstå uttrykket kameratskap eller vennskap, sier Bjørn M. Østevold fra Sandviken. Han er pensjonert kjemiingeniør, og sitter i styret sammen med Epland. Det gjør også Kristen Øgaard fra Unneland, nylig pensjonert etter 35 år som organist i Korskirken, og Thor Sommerseth fra Fyllingsdalen, som har vært

sogneprest i Landås og nå er seniorprest i Fana prosti. Latteren sitter løst rundt bordet, og det føles litt som å treffe fire brødre, om ikke annet, så i ånden.

80 år i Bergen

For brødre er sjelden enige om alt, og slik er det heller ikke her. Det viktigste er de verdiene som de legger til grunn. «Tempel Ridder Ordenen vil i sin krets samle menn med etiske og sosiale interesser til et broderskap grunnlagt på sannhet, kjærlighet, renhet og troskap» står det i verdigrunnlaget deres.

Ordenen har sitt utspring i den amerikanske totalavholdsbevegelsen, og ble offisielt stiftet i 1845 – først under navnet Marshall Temperance Fraternity, senere som Templars of Honor and Temperance. Den norske avleggeren ble grunnlagt 10. desember 1922, og etablerte seg i Bergen i 1936. Stiftelsesmøtet ble holdt i Centralkirken.

– Jeg er selv metodist og medlem av den menigheten, forteller Østevold.

– Presten vår den gangen, Alf Wathne, hadde sterke meninger, og var svært engasjert i dette arbeidet.

Har egen kvinneorden

– Samtidig er det viktig å understreke at dette ikke erstatter menighetsarbeid, legger Sommerseth til.

– Målsettingen vår er breiere enn det.

Vi har mange medlemmer som ikke er aktive kirkefolk, men som ønsker å være her fordi de har tro på verdigrunnlaget vårt. Mye av det vi holder på med handler om allmenne etiske ting; om omsorgen som ligger i det å utvikle hverandre, og i en form for likestillings-tenkning. Alle står på samme linje, enten de er rike eller fattige.

– Men dere er like fullt et broderskap. Hvorfor har dere ikke plass til kvinner?

– Vi har en kvinneorden; Tempelbyggerne, som er bygget opp på samme verdigrunnlag, opplyser Epland.

– Vi har et visst samarbeid med dem, et samarbeid som det er ønske om å forsterke og videreutvikle.

Inkluderende fellesskap

Ordenen er basert på en fullstendig rusfri livsstil. Dersom det er én regel ordensbrødrene klarer å etterleve, så er det den.

– Det høres ut som om vi har rus som tema, men slik er det ikke. Vi snakker aldri om rus, sier Sommerseth.

– Hva med samfunnsvirksomhet? Er dere engasjert i veldedig arbeid?

– Nei, men vi regner med at brødre gjør det i andre sammenhenger.

– Det ligger litt i visjonen vår om å skape et inkluderende fellesskap, sier Østevold.

Fakta: Tempel Ridder Ordenen

- Ordenen ble grunnlagt i Norge i 1922. Stortemplet for Norge og Island ble innstiftet i 1947.

- Det er 42 templer og utposter i Norge, med til sammen rundt 1200 medlemmer.

- Målet er å arbeide i det godes tjeneste ved at menn med etiske og sosiale interesser samles til et broderskap grunnlagt på sannhet,

kjærlighet, renhet og troskap.

- Arbeider på kristen grunn i et rusfritt miljø. Det legges ingen bånd på medlemmenes politiske eller religiøse oppfatning, men det forutsettes interesse for ideelt arbeid og et ønske om å

arbeide for et høyere etisk mål.

- Ordenens lov og medlemsmatrikkel er offentlige, men deler av det indre arbeidet hemmeligholdes.
- Mer informasjon: tempelridderordenen.no

– Tanken er at vi, gjennom ordenenes oppbygning og virke, skal utvikle oss til gode medborgere, og slik gi noe tilbake. Men det har vært gitt midler til gode formål når økonomien har vært bra.

Et mykere mannsideal

Begrepet «tempel» brukes som en metafor for mennesket, slik det står i Paulus' første brev til korinterne: «Vet dere ikke at kroppen deres er et tempel for Den hellige ånd som bor i dere, og som er fra Gud?» (1. Kor. 6,19).

– Ordenen oppstod i en veldig vulgær mannskultur i den amerikanske Midtvesten, med mye alkoholbruk. De som stiftet dette hadde et mykere mannsideal, mer fylt av det gode. Det synes jeg er godt, sier Sommerseth.

– Er dere i slekt med IOGT og godtemplar-bevegelsen?

– Vi har noen fellestrekk med dem på den måten at begge er avholdsorganisasjoner, og at vi deler noen av verdiene i bunnen. Jeg synes ellers at «good templars» er et veldig godt uttrykk, sier Øgaard.

Gradvis utvikling

– Dere er blitt kritisert for hemmeligholdet. Hvorfor kan dere ikke la alt ligge åpent?

– Dette ligger i arbeidsmetoden vår. Det som er hemmelig og skjult er deler av en pedagogisk metode der vi kan utvikle oss gradvis ved å ta inn i oss ulike biter i et gjennomtenkt system, forklarer Sommerseth.

– Det er så enkelt som at dersom du har oppnådd tredje grad, så er du kjent med innholdet i de tre første gradene. For oss ordensbrødre er det slik at vi er kjent med innholdet opp til den graden vi er i, utdyper Epland.

– Likevel kan vi sitte her som brødre i et styre, med ulike grader, sier Østevold.

– Så når andre sier at det er et lukket system, så er det slik for oss også.

” Brødre er sjelden enige om alt, og slik er det heller ikke her. Det viktigste er de verdiene som de legger til grunn.

Thor Sommerseth

En god ballast i livet

Av de fire ordensbrødrene er det Karsten Epland som har lengst fartstid. Han kom med for 30 år siden, etter at en kollega inviterte ham.

– Jeg har ikke angret; jeg føler at dette er noe som har gitt meg mye, sier han.

Bjørn Østevold, som kan notere seg for 27 år, husker godt hvordan han kom med.

– På et kurs jeg var på kommenterte en av deltakerne at jeg hadde passet bra som frimurer. «Det kan du bare glemme» svarte jeg.

Noen år senere fikk han den samme kommentaren i en annen sammenheng. Da kom han i tanker om dette

kunne være noe som var verdt å prøve.

– Jeg så at flere andre i menigheten hadde ringen, så jeg spurte litt rundt. Det jeg fikk høre, virket spennende, så jeg ble med. Det har siden vært en god ballast å ha med i livet.

Thor Sommerseth var enda mer skeptisk, og svarte nei til alle som spurte inntil for rundt syv år siden. Siden har han ikke sett seg tilbake:

– For meg har dette vært noe av det fineste jeg har kommet inn i. Det har vært en enorm støtte å ha så solide brødre i ryggen. Jeg skulle unnet mange flere å ha det.

Bygger nettverk

Kristen Øgaard, derimot, kom inn i ordenen nesten på tilforlatelig vis, etter at han ble spurt av en han kjente godt.

– Da var det gjort, forteller han.

– Det er rundt 20 år siden, og skjedde på en tid da jeg hadde bruk for et nettverk. Jeg har satt stor pris på tiden her.

– Jeg tror mange menn mangler et nettverk. Dette er en unik måte å være sammen med andre menn på, mener Epland.

Ordenen har i senere tid tatt høyde for at mange er nysgjerrig på dette fellesskapet, uten at de er helt sikre på om det er noe for dem.

– Vi har nå en såkalt «utpost» der menn som vil kjenne litt på det hva dette dreier seg om, kan være med litt og vurdere om dette er noe de vil gå for, sier Østevold.

– Dersom de ønsker det, blir de så tatt opp i Ordenen. ●

TV-aksjonen 2016:

Flukten fra bombene

Røde Kors er mange steder den eneste hjelpeorganisasjonen som slipper til med humanitær hjelp. Her er historiene til noen av de som har blitt hjulpet av årets TV-aksjonmottager.

TEKST: Røde Kors. **TILRETTELEGGING:** Magne Fonn Hafskor. **FOTO:** Røde Kors

Krig og vold skaper enorme lidelser. Mennesker blir drept, og ringvirkningene for lokalbefolkningen er katastrofale. Gjennom årets TV-aksjon skal mer enn to millioner mennesker få livsviktig hjelp. Røde kors har møtt noen av de som har mottatt hjelp fra organisasjonen.

Lengter hjem

Mange syrere har flyktet til Libanon. Dette er et land på størrelse med Rogaland fylke, men huser i dag 1,5 millioner flyktninger. Over 25 prosent av befolkningen er dermed flyktninger.

I en av flyktningleirene treffer vi Bara'a (10). Det er fire år siden hun og familien flyktet fra borgerkrigen. Bara'a savner hjemlandet intenst.

– Det er veldig annerledes her. I Syria hadde vi et stort hus. Jeg hadde et eget rom, en egen seng og et skap fullt av klær. Her sover vi seks stykker i samme rom. Jeg savner tingene mine, jeg kunne ikke ta med meg noe.

Skolen er lyspunktet. Og selv om Bara'a bare er ti år gammel, vet hun akkurat hva hun ønsker: Å reise tilbake til hjemlandet for å bli lærer og lege. Det må bare bli fred først.

Bor i et skur

Navnet hennes er arabisk og betyr uskyld, men hun har allerede opplevd mer enn de fleste. Bara'a viser frem det lille finérskuret hun nå må kalle hjem. Det er sparsommelig innredet med madrasser i stabler og en gammel TV.

Utenfor sitter moren til Bara'a, Amar. Hun lager Bara'as favorittmat, gryteretten *molokhiyeh*. Familien må klare seg på veldig mye mindre nå enn

ELSKER Å LÆRE: – Det viktigste i livet mitt er skolen, sier Bara'a, som hadde vært tre år i flyktningleiren før hun fikk et undervisningsopplegg å gå til.

VANN: – Når det kommer rent vann i nærheten kan jeg hvile meg litt, sier Chama Abdallah, som fortsatt er sliten etter den lange flukten. Røde Kors og andre organisasjoner jobber på spreng for å bedre tilgangen på rent vann i leiren. Foto: Olav Saltbones

før, og er helt avhengige av esken med mat de får fra Røde Kors hver måned.

– Hadde dette vært i Syria, hadde jeg tilsatt et halvt kilo kjøtt i maten. Nå må vi klare oss med buljong. Ting har virkelig forandret seg, forteller Amar.

Må fly inn alt

Et annet konfliktområde er Sudan:

– Vi løp bort fra bombene og kulene. Barna var redde, og gråt hele tiden, men vi måtte bare fortsette, forteller syvbarnsmoren Chama Abdallah (35). Chama og familien forlot alt da de flyktet fra bombene. De krysset grensen fra Sudan og søkte tilflukt i Sør-Sudan. Etter 16 døgn på flukt, kom

AKSJONSLÅT:
Aurora skal frem-
føre «Runaway» i
NRKs studio under
aksjonsdagen
23. oktober.
Foto: Øyvind Toft

Aurora bidrar med årets aksjonslåt

Røde Kors-innsatsen for ofre i krig og konflikt er en sak verdensstjernen fra Os gjerne støtter.

– «Runaway» er en sang som handler om en utrygg verden som får deg til å lengte hjem igjen hver gang du prøver å utforske den. Det er så mange som har utrygghet over alt, sier Aurora til NRK.

– Å ikke hjelpe til så godt vi kan er jo som å ikke hjelpe våre egne brødre og søstre. Det er en livsviktig jobb som blir gjort. I år er det Røde Kors

det er fokus på, de støtter jeg fra før.

Redaksjonssjef for TV-aksjonen, Randi Helland, er veldig glad for at Aurora er med på laget.

– Hun er en artist som skaper stort engasjement og låta passer til årets tema. Aurora er en veldig god ambassadør for TV-aksjonen, sier Helland. ●

HÅP: Wendy håper hun kan gi sitt barn en bedre barndom enn hun selv opplevde.

vokste opp med en mor som var rusmisbruker. Hun ble ofte overlatt til seg selv, og ble medlem av en kriminell gjeng for å skaffe penger til å overleve. Da hun var 12, dopet hun seg daglig.

– Jeg var langt nede da søsteren min spurte meg om jeg ville være med på en ungdomsklubb i nabolaget. Der lærte frivillige i Røde Kors oss å lage smykker og armbånd.

Gjennom Røde Kors har Wendy lært seg å lage ting som hun kan selge på gatene i Tegucigalpa. Hun går også på kurs for å lære seg å klippe hår. Med hjelp fra Røde Kors håper hun å kunne gi datteren sin en bedre barndom.

– Jeg håper jeg kan tjene nok penger til å forsørge oss, sier hun. ●

familien til flyktningleiren Yusuf Batil.

Sør-Sudan er et krevende land å drive nødhjelpsarbeid i. Konfliktene gjør sikkerhetssituasjonen vanskelig, og mangel på veier gjør at flydropp ofte er eneste mulighet for å få hjelp fram. Rasjonene familiene får består av hele korn som må kvernes til mel.

Hverdag med vold og dop
Ferden går videre til den andre siden av kloden; til Honduras' hovedstad Tegucigalpa. Her treffer vi Wendy, som

TV-aksjonen redder liv

• TV-aksjonen 2016 går til Røde Kors og øremerkes livsviktig hjelp til ofre for krig og konflikt.

• Aksjonsmidlene går til arbeid i Syria, Libanon, Sør Sudan, Afghanistan, Myanmar, Somalia, El Salvador, Guatemala og Honduras. Pengene går også til å hjelpe flyktninger som har kommet til Norge.

• Krig og vold skaper enorme lidelser. Mennesker blir drept, og ringvirkningene for lokalbefolkningen er katastrofale. De mangler vann, mat og medisiner, helsetilbudet svekkes, de må flykte fra hjemmene sine og har ingen jobb å gå til. Dette fører igjen til underernæring, helseproblemer, utrygghet og fattigdom.

• Røde Kors er ofte den eneste organisasjonen

som slipper til med humanitær hjelp, og har gjennom lokale frivillige tilgang til dem som ellers ikke får hjelp.

• Aksjonen gir mennesker i krig- og konfliktområder medisiner, helsehjelp, rent vann og mat. Behovet er enormt, og hvert bidrag er med på å redde liv.

• Bøssebæringen skjer søndag 23. oktober kl. 16-18. Du kan melde deg som bøssebærer på www.blimed.no Etter registrering blir du kontaktet av den lokale aksjonskomiteen med informasjon om oppmøtested og hvordan aksjonsdagen organiseres i nærområdet. ●

Fyllingsdalen Døgnvakt 55 15 40 90
Asane Døgnvakt 55 25 31 00
www.abbedissen.no

Advokatfirmaet Vegard Austgulen AS

- Arv/gaver • Familierett
- Samboeravtaler/testamenter
- Ektepakter • Samlivsbrudd
- Kontrakter • Kjøp/salg

15 prosent rabatt til nye klienter fra søndre bydel, der jeg vokste opp! Jeg kan også besøke klienter hjemme om ønskelig.

Kontoradresse: Sandviksbodene 1H-Slaktehuset, 5035 Bergen
Telefon: 55 70 63 64 - 924 59 483
E-post: vegard.austgulen@advokathus1.no
www.byadvokaten.net

Stor minnelund-interesse

Nyskapningen «navnet minnelund», som for første gang ble etablert i Bergen før sommerferien, viser seg nå å være mer populær enn ventet.

TEKST OG FOTO: Tor Kristiansen

– Jeg ventet 10 i året. Nå når vi dette allerede etter noen få måneder. Jeg er overrasket over at interessen er så stor, sier Inghild Hareide Hansen, gravplasssjef i Bergen. Tre navneskilt er alt kommet opp på minnetavlen. Seks til er bestilt.

«Navnet minnelund» er et urnefelt med et felles minnesmerke. Der settes det opp et eget navneskilt for hver av de avdøde.

Først Åsane, så Fana

Det er første gang Bergen får en slik minnelund. Den er tegnet og utformet av Akasia på Åsane gravplass. Den neste navnete minnelunden planlegges på Fana kirkegård.

Navnet minnelund skiller seg fra anonyme graver ved at en har navnet til avdøde på minnesmerket. De pårørende kan også være til stede ved urnedsettelsen.

Hver urnegrav er på 50 x 50 centimeter. Det vil koste 3000 kroner å få plass der. Da betales det 1000 kroner for navneskilt og 2000 kroner for rydding og beplantning i 20 år.

Flere under planlegging

– Jeg synes selv dette er en verdig og god løsning som passer for de som ikke er avhengig av å ha en egen gravstein og blomsterbed å gå til. Ved minnesmerket kan det settes ned avskårne blomster og lys. Det ryddes hver fredag og det er ikke tillatt med andre minnegjenstander, sier gravplasssjefen.

De etterlatte får et gravminne å gå til, men slipper å ta ansvar for stellet.

Trondheim og Asker har hatt slike minnelunder lenge, og løsninger finnes i flere andre europeiske byer.

– Hvilke følger får det at interessen er så stor?

– Vi har som mål å få til en navnet minnelund hvert år, men håper at det er ramme i budsjettet og vilje i Fellesrådet til å åpne to per år fra og med 2017, sier Inghild Hareide Hansen. ●

Høstsemesteret på Kirkeakademiet

Høstens program ved Bjørgvin kirkeakademi løfter frem religiøs erfaring, salmesang, Luther-jubileum og tar opp situasjonen i Russland.

Bjørgvin kirkeakademi er en selvstendig bevegelse som ble stiftet i samarbeid med Bergen domkirkes menighet, Studentmenigheten og Bymisjonen i Bergen. Kirkeakademiet vil å være en bevegelse som tar kirkens kulturansvar på alvor, et forum for fordypning og meningsbrytning om tidsaktuelle problemer i kultur og samfunnsliv, så vel som om de evige spørsmål, og et fristed som fremmer dialog og kommunikasjon mellom kirken og grupper innen kultur og samfunnsliv, hvor mennesker kan møte respekt for eget ståsted. På alle møtene legges det opp til dialog og drøfting med foredragsholderne.

Høstens program:

• **Bekjennelser fra en motvillig troende:** Charlotte Rørth, skribent i den danske avisen Information, vakte oppsikt i fjor med boken «Jeg møtte Jesus». Hun forteller med dyp undring om sine plutselige møter med Jesus i en liten kirke i Spania. Hun er selv

endret og mer opptatt av livets viktige spørsmål. Dessuten har hun fått som oppdrag å fortelle at Jesus lever i vårt årtusen. Det sier hun noe om.

Lørdag 24. september kl. 17.00 i St. Jakob kirke. Inngang kr. 100,- / gratis for de under 30 år.

• **Fra Bergen til Baku – en salme-reise:** Eyvind Skeie opplevde så mye regn under oppveksten i Bergen at han ble uvanlig kreativ. Gjennom 40 år har han skrevet så mange salmer at det er blitt egen salmebok av det. To av salmene er knyttet til et opphold i Baku. Skeie er levende opptatt av vår salmeskatt. Tilbake i hjembyen deler han sin begeistring for salmenes betydning. Velkommen til salmekveld med munterhet og dybde! Møtet arrangeres i samarbeid med Bergen kirkeautunnale – Festival for kirkekunst og musikk.

Torsdag 20. oktober kl. 19.30 i Maria-kirken. Inngang kr. 50,-

• **Luther – rebell i en oppbruddstid:** Martin Luther var sentral aktør ved overgangen fra middelalderen til moderne tid. I 2107 det 500 år siden han utfordret kirke, pave og keiser og satte i gang en dyptgående reformasjonspro-

sess. Den tyske historikeren Heinz Schillings Lutherbiografi om Luther kommer nå på norsk, og forfatteren deltar på møtet sammen med blant andre biskop Halvor Nordhaug. Møtet arrangeres i samarbeid med Bjørgvin bispedømme og Vårt Land Forlag.

Lørdag 5. november kl. 13-15 i Litteraturhuset, Østre Skostredet 5-7. Inngang kr. 85,- / kr. 55,- (pensjonister)

• Russland og kirken: Kultur, tradisjon og statsideologi:

Russiskprofessor Ingunn Lunde løfter fram kirkens og den ortodokse tradisjonens roller i Russland. Etter årtusenskiftet har russisk statsideologi søkt religiøs legitimering, og sentrale elementer fra den ortodokse tradisjonen inngår i et vidt spekter av kulturlivet – fra den nasjonalpatriotiske litteraturen til den politiske protestkunsten.

Torsdag 17. november kl. 19 i Kafé Magdalena, Kong Oscarsgate 5. Gratis inngang.

Støttemedlemskap koster kr. 100,- per år (kr. 50,- for studenter). Kontaktperson i Bergen er Jan Otto Myrseth, 995 18 280. Les mer: www.kirkeakademiet.no ●

NYSKAPNING: Gravplassjef Inghild Hareide Hansen (til venstre) og konstituert kirkeverge Bjørg Sveinall Øgaard under åpningen av den nye minnelunden i juni.

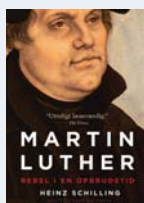
SALMEDIKTER OG FORFATTER:

Eyvind Skeie har registrert omkring 1500 sanger og salmer i TONO, i tillegg til at han har skrevet flere barneprogrammer for NRK, fagbøker, dikt bøker og fortellinger for barn og voksne. Foto: Kirken.no

MOTVILLIG JESUS-MØTE:

Etter at Charlotte Rørth skrev boken «Jeg møtte Jesus – bekendelser fra en modvillig troende» (2015), har hun nærmest blitt oversvømmet av brev og epost. Nå er hun snart klar med ny bok.

KOMMER PÅ NORSK:

Den tyske historikeren Heinz Schillings biografi om Martin Luther kommer snart på norsk. Bildet viser den danske utgaven.

KIRKE OG KULTUR I RUSSLAND:

Ingunn Lunde har blant annet forsket på russisk 1800- og 1900-talls litteratur og russisk språk og litteratur etter perestrojkaen. Foto: Universitetet i Bergen

Min sorg

Min sorg er en svart fugl
fredløst på flukt
under vinterlig øde himler.
Men stundom -
rår fuglen stiger høgt nok -
skinner vingene gyllent
i skjær av en sol
som er under horisonten.

Hans Børli

Menighetene i Fana prosti inviterer til

Sorgseminar

lørdag 15. okt 2016 kl 10.30-14.00

i Skjold kirke (peisestuen), Skjoldlia 55

Menighetene i Fana prosti inviterer etterlatte til et seminar om sorg

Det har vært holdt slike seminar tidligere med gode erfaringer. Vi vil derfor igjen gi dette tilbudet. Sorg berører oss på mange måter, og du er velkommen, enten det er kort eller lengre tid siden dødsfallet. Seminaret er åpent for alle, uavhengig av livssyn.

Program

- Hva er sorg og hva gjør den med oss?
v/sokneprest i Storetveit, Bjarte Holme
- Lunsj
- Samtale/spørsmål
- Orientering om tilbud til etterlatte
(sorggrupper, sjelesorgsamtaler)

Påmelding eller spørsmål

Diakon Kjerstin-Marie Vereide

Tlf.: 55 59 71 15

kjerstin-marie.veraide@bergen.kirken.no

Diakon Åshild Høllesli Frantzen

Tlf.: 55 30 81 17

Ashild.Frantzen@bergen.kirken.no

Diakon Linda Bårdsen

Tlf.: 55 36 22 85 / 483 02 448

linda.bardsen@bergen.kirken.no

**Velkommen - også om du ikke har
fått meldt deg på**

VI TRENGER FRIVILLIGE.

Har du tid til å bry deg og lyst til å utvikle deg?
Årlig besvarer vi omkring 200 000 henvendelser på telefon
og internett, likevel er det en av tre som ikke får svar.

Les mer og meld din interesse på
kirkens-sos.no

Å snakke med folk om livet gir mening.

Ta kontakt dersom du ønsker at
ditt barn eller din ungdom skal
ha en skolehverdag hvor kristne
verdier råder grunnen.

En skole hvor den enkelte har
betydning!

Bergen Kristne Grunnskole
Øvre Kråkenes 49
Tlf 55 98 78 20, www.bkgs.no

*Mellom hvert
menighetsblad...
følg med i*

Fanaposten

Tlf.: 55 11 80 10

Fax: 55 11 80 11

*Hver fredag:
Kunngjøring om
gudstjenester
i Fana Prosti.*

*E-post:
sylvi@fanaposten.no*

Her kan din
annonse stå!

Kontakt Frode Høyte
hoeyte@gmail.com

Solstrands

Begravelsesbyrå as

Vår erfaring - din trygghet

Avdeling Fana: Laguneparken, Lagunev. 11
Hovedkontor: Herman Foss gt. 11

Telefon 55 55 16 16 hele døgnet
post@solstrands.no • www.solstrands.no

DAHLS

begravelsesbyrå

Tlf 55 13 15 00
www.dbeg.no

Begravelsesbyråkjeden Jølstad

Bergen & Omegn

BEGRAVELSEHJELP

*- vi utfører alt det praktiske eller tilrettelegger
for pårørende som ønsker å gjøre noe selv*

Knut Helge
Polden

Espen
Polden

Tom
Wilson

Heine
Polden

Døgntelefon: 55 21 44 50 • mobil: 917 51 700
www.bergenogomegn.no

AVD. BERGEN
Teatergt. 20
5010 Bergen
Tlf: 55 21 44 50

AVD. BERGEN VEST
2.etg på Shellstasjonen
Sartor, 5353 Straume
Tlf: 55 21 44 50

Gi barnet ditt gode
verdier med på veien

Møllebakken Skole er
en kristen grunnskole med
små undervisningsgrupper,
gode faglige resultater, og
et inkluderende miljø som
elevne trives i.

Kontakt oss gjerne
for å få vite mer.

MØLLEBAKKEN SKOLE

Syvendedags Adventistsamfunnets grunnskole i Bergen

www.mollebakkenskole.no post@mollebakkenskole.no Tlf: 55 20 71 70

Dmytro Ostanin og Alf Skeie.

MELLOM BRØDRE:

-Historien om bedehuset lever videre. Slik vi ser det har vi ikke kjøpt et hus. Vi viderefører Guds-huset som er her.

Av Lars Martin Hol

Et møte på bedehuset

Mannen som sier dette heter Dmytro Ostanin og er menighetsprest i Den russisk ortodokse kirke.

Det er fredag ettermiddag og regnet faller som så ofte før denne sommeren. Inne i Søreide bedehus står Alf Skeie, bedehusets siste formann, og Dmytro Ostanin.

I sommer kjøpte den ortodokse kirke bedehuset, men dette er første gang Ostanin er innenfor dørene. Skeie viser ham stolt rundt i lokalene

som han har holdt ved like de siste 50 årene. Skeie forteller at det er trist at bedehuset ikke lenger er i drift slik det en gang var.

– Jeg ville ikke klart å holde det ved like lenger. Derfor er jeg glad for at den ortodokse kirke tar over og viderefører tradisjonen.

Søreide og Sælen indremisjon

På midten av 30 - tallet begynte en forening, som den gang het Søreide og

Sælen indremisjon, arbeidet med å reise et bedehus på Søreide. Lokalbefolkningen var med å samle inn penger, og 28. november 1937 var det klart for vigslingsfest på Søreide bedehus. Søndagen etter ble huset innvidd til kirkelig bruk. Her ble det feiret gudstjeneste frem til Nordås menighet flyttet inn i ny kirke på Søreide i 1973.

Skeie forteller om livet på bedehuset. Han forteller om basarer, konfirmasjonsfester og møter, mens han viser

I en gudstjeneste bruker vi alle våre sanser for å nærme oss Gud.

f. Dmytro Ostanin

oss alle detaljene huset har å by på. Han minnes alle festene som ble holdt her. Han forteller om den gamle radioen som av og til ble brukt av søndagsskolen, og om en periode hvor skolen leide lokale på bedehuset. Spesielt under krigen var bedehuset flittig brukt. I årsmeldingen fra 1944 var det notert 150 samvær, og i 1943 hele 165.

Tar vare på minnene

Vi beveger oss ned i kjelleren, hvor Alf viser oss kjøkkenet. I et av skapene finner vi det gamle service som ble laget til bedehuset stod ferdig, dekorert med Søreidgrend bedehus.

– Dette skal vi ta frem ved store feiringer, utbryter Ostanin. Han er tydelig begeistret over all historikken som sitter i veggene og forteller at menigheten som flytter inn har et sterkt ønske om å bevare den tradisjonen som sitter i huset.

Tilbake i hovedsalen beveger vi oss frem mot korpartiet, for å se nærmere på alteret. Der ligger det en gammel skinninnbundet Bibel med inskripsjonen Søreide bedehus. Den ble gitt til bedehuset da det stod ferdig, og hører hjemme på alteret fremme i korpartiet, forteller Skeie. Ostanin løfter den ærbødig opp og blar forsiktig gjennom de første sidene før han legger den pent tilbake.

Vandringen gjennom bedehuset har vart en liten stund, og Alf trekker frem orgelkrakken for å hvile beina. Han vender blikket mot Ostanin og spør nysgjerrig hvordan de feirer gudstjenestene i den ortodokse kirke. De er antagelig ganske annerledes enn det han er vant til, legger han til.

Alle sanser

- Det kan være vanskelig å forstå gangen i liturgien første gang du

kommer på en gudstjeneste i den ortodokse kirke, men etter hvert vil man kjenne seg igjen. I en gudstjeneste bruker vi alle sanser for å nærme oss Gud, ikke bare sang og tale. Kunsten har en viktig plass i den ortodokse gudstjenestefeiringen. Skeie lytter interessert når Ostanin forteller om menigheten som skal flytte inn i bedehuset og hvordan de feirer gudstjenestene.

- Jeg kan godt tenke meg å komme innom en gang, sier Skeie, og lurte videre på hvilket språk som brukes.

- Det er flere forskjellige nasjonaliteter i vår menighet, og norsk er det internasjonale språket. Ofte bruker vi flere språk i samme gudstjeneste. Det varierer litt etter hvem som er der den søndagen. Er det mange serbere, så blir det mer serbisk, er det mange russere, blir det mer russisk, forteller Ostanin og legger til at hvis Skeie kommer på en gudstjeneste, skal han sørge for at hoveddelen blir på norsk.

Menigheten er en liten forsamling og har tatt navnet Kristi Åpenbaringsmenighet. På en gudstjeneste er det normalt mellom 60 til 70 mennesker og de teller ca. 600 medlemmer, fordelt over hele Vestlandet. Den ortodokse kirke er bevisst sine tradisjoner, men det er en ting de har tatt inn i menigheten fra den norske tradisjonen på bedehusene. Det er kirkekaffen.

Religion måtte skjules

Ostanin ble kalt til tjeneste i Norge av patriarkatet i Moskva i 2008. Det er en svært vennlig mann vi møter, og på oppfordring forteller han om sin vei inn i prestetjeneste i den ortodokse kirke.

Veien begynner øst i Ukraina hvor han vokste opp under sovjettiden. I voksen alder prøvde han å få tak i dåpspapirene sine, men fant dem ikke. Dette forklarer han med at det var knyttet en viss risiko ved å døpe sine barn under sovjettiden. Alle som ble døpt skulle bli registrert, og man kunne risikere at man mistet jobben av den grunn. Derfor var det mange prester

som døpte barn uten å registrere det.

- Jeg var interessert i religion allerede da jeg gikk på skolen, men det var ingen kristen litteratur tilgjengelig. Det var forbudt.

Ostanin forteller videre hvordan de sendte brev til adresser i utlandet og at de fikk sendt bøker i retur. Slik kom han etter hvert i kontakt med ortodokse bøker, og det var i denne tradisjonen han merket at han kunne treffe Gud.

I studietiden traff Ostanin et meget aktivt ortodoks mann, som startet det første ortodokse bibliotek i Ukraina. Han samlet folk rundt seg for samtaler og diskusjoner. Her vokste interessen for troen og kirken. Ostanins utdannet seg innenfor matematikk og ingeniørfag, og jobbet noen år med flyteknikk før han begynte på presteseminar.

To tradisjoner, felles bånd

Tilbake på bedehuset ser Skeie og Ostanin ut vinduene og over mot Haakonsvern som ligger på den andre siden av fjorden. Det er to ulike tradisjoner innenfor kristendommen som møtes. Bedehusets lutherske tradisjon som vektlegger Ordet alene og Den ortodokse kirke sin mystiske fremtoning hvor kunsten formidler dybden i den kristne lære. Likefullt er det to brødre som står ved vinduet og ser ut over fjorden mens de lytter til hva den andre har å fortelle. Et bånd som strekker seg over nasjoner og kulturer.

På vei ut snakker de om det store jubileet høsten 2017. Da er det 80 år siden bedehuset ble bygget, og Ostanin forteller at de skal makere dette.

- Vi ønsker å lage en stor feiring og håper at mange vil dele sine minner fra bedehuset, slik at de kan leve videre i vår menighet. Kanskje vil dette jubileet sammenfalle med at bedehuset blir vig-slet til en ortodoks kirke, røper Ostanin. Et nytt kapittel er i ferd med å skrives i bedehusets historie. ●

En utvidet reportasje er å finne på www.soreidekirke.no

Menighetskalender

Dåp

Mille Feline Bakke-Magnesen
Storm Herland Flugeim
Karoline Fjæreide Gustafsson
Falk Sandven Rasmussen
Ragna Bernes Drageide
Elise Vangsnes Johannessen
Oliver Lundberg
Eik Haarberg
Sondre Falsen Møller
Tord Martin H. Haugsdal
Jacob Solheim
Celine Sofie Bjørkås
Millian Gjersdal
Matheo Fredheim-Waage
Mathilde Haukaas Johnsen
William Austrem
Daniel Jensen Husabø
Vikke Madelén Fosse Kysnes
Lian Skage Mosaker
Olava Ådnanes Vevle
Jesper Koester Opheim
Storm Hollekim Fykse
Marius Emil Feste

Vigde

Kim L. Fykse og Hilde Hollekim

Begravelser

Aage Torleif Nordsveen
Synnøve Thoresen
Carlo Cesil Jacobsen
Wenche Karin Sørensen
Odd Jan Viken
Liselotte Skjelanger
Vigdis Kaarbø
Aud Pedersen
Sigmund Sævareid
Kristen Ingrid Glesnes

Gudstjenester

Kirkeskyss:

Ring 416 04 227
søndager fra kl. 10.00

Søndag 18. september

11.00: Familiegudstjeneste. Hol.
Høsttakkefest. Menighetsbarne-
hagen deltar. Offer: Menighets-
arbeidet. Kirkekaffe.

Onsdag 21. september

21.00: Hverdagsmesse. Nattverd.

Søndag 25. september

11.00: Hovedgudstjeneste.
Mindestrømmen. Dåp og natt-
verd. Offer: Kalfarhuset. Søn-
dagsskole. Kirkekaffe.

Onsdag 28. september

21.00: Hverdagsmesse. Nattverd.

Søndag 2. oktober

11.00: Hovedgudstjeneste. Hol.
Dåp, nattverd. Seniordagen.
Offer: Diakonaten. Jubilate del-
tar. Felles måltid etter gudstj.

Onsdag 5. oktober

21.00: Hverdagsmesse. Nattverd.

Søndag 9. oktober

11.00: Hovedgudstj. Minde-
strømmen. Dåp, nattverd. Offer:
Kirkens SOS. Kirkekaffe.

Onsdag 12. oktober

21.00: Hverdagsmesse. Nattverd.

Søndag 16. oktober

11.00: Høymesse. Hol. Dåp, natt-
verd. Offer: Menighetsarbeidet.
Kirkekaffe.

Onsdag 19. oktober

21.00: Hverdagsmesse. Nattverd.

Søndag 23. oktober

11.00: Familiegudstj. Minde-
strømmen. Dåp, nattverd. Offer:
TV-aksjonen. Utdeling av CD/
Kirkebok til 2- og 4-åringer.
Kirkekaffe.

Onsdag 26. oktober

21.00: Hverdagsmesse. Nattverd.

Søndag 30. oktober

Bots- og bønnedag
11.00: Hovedgudstjeneste. Hol.
Nattverd. Offer: IKO. Søndags-
skole. Kirkekaffe.

Onsdag 2. november

21.00: Hverdagsmesse. Nattverd.

Søndag 6. november

Allehelgensdag
11.00: Hovedgudstj. Minde-
strømmen. Dåp, nattverd. Offer:
Menighetsarbeidet. Kirkekaffe.

Onsdag 9. november

21.00: Hverdagsmesse. Nattverd.

Søndag 13. november

11.00: Hovedgudstjeneste. Hol.
Dåp og nattverd. Offer: Change-
maker. Kirkekaffe.

Onsdag 16. november

21.00: Hverdagsmesse. Nattverd.

Søndag 20. november

Kristi Kongedag
11.00: Hovedgudstj. Minde-
strømmen. Dåp, nattverd. Offer:
Strømmestiftelsen. Kirkekaffe.

Kalender

Tirsdag 13. september

11.00 Eldretrim
11.00 Andakt Søreide seniors.
19.00 Diakonaten

Torsdag 15. september

10.00 Babysang
11.00 Hjerterom

Tirsdag 20. september

11.00 Eldretrim
17.30 Familekoret

Onsdag 21. september

19.00 Lokalhistorisk Forum

Torsdag 22. september

10.00 Babysang
11.00 Hjerterom

Søndag 25. september

11.00 Søndagsskole

Tirsdag 27. september

11.00 Eldretrim
11.00 Andakt Søreide seniors.
19.00 Åpen Kirke

Onsdag 28. september

19.00 Menighetsrådsmøte

Torsdag 29. september

10.00 Babysang
11.00 Hjerterom

Fredag 30. september

19.00 Cafe 19

Søndag 2. oktober

11.00 Seniordagen.

Tirsdag 4. oktober

11.00 Eldretrim
17.30 Familekoret

19.30 Bibelgruppen

Torsdag 6. oktober

10.00 Babysang
11.00 Hjerterom

Tirsdag 11. oktober

11.00 Eldretrim
11.00 Andakt Søreide seniors.
19.00 Diakonaten

Torsdag 13. oktober

11.00 Hjerterom

Tirsdag 14. oktober

11.00 Eldretrim
11.00 Andakt Søreide seniors.
17.30 Familekoret

Onsdag 19. oktober

19.00 Lokalhistorisk Forum

Torsdag 20. oktober

10.00 Babysang
11.00 Hjerterom

Tirsdag 25. oktober

11.00 Eldretrim
11.00 Andakt Søreide seniors.
18.00 Familieforestilling
19.00 Åpen Kirke

Onsdag 26. oktober

19.00 Menighetsrådsmøte

Torsdag 27. oktober

10.00 Babysang
11.00 Hjerterom

Fredag 28. oktober

19.00 Cafe 19

Søndag 30. oktober

11.00 Søndagsskole
17.00 Konsert med blokkfløyte-
kvartetten Imaginata

Tirsdag 1. november

11.00 Eldretrim
17.30 Familekor
19.30 Bibelgruppen

Torsdag 3. november

10.00 Babysang
11.00 Hjerterom

Tirsdag 8. november

10.00 Eldretrim
11.00 Andakt Søreide seniors.
19.00 Diakonaten

Torsdag 10. november

10.00 Babysang
11.00 Hjerterom

Hvem-hva-hvor i Søreide

Menighetskontoret:

55 59 71 00 -
soreide.menighet.bergen@kirken.no
Kirkeskyss: 41 60 42 27
Søndager fra kl 10.00

Sokneprest Gunnar Mindestrømmen

55 59 71 02 • 900 14 146
gm865@kirken.no

Kapellan Lars Martin Hol

55 59 71 01 • 996 03 671 • lh598@kirken.no

Kontortid: tirsdag – fredag 9–15 • www.soreidekirke.no • Bank: 1644.25.11768

Administrasjonsleder Elisabeth R. Andersen

55 59 71 84 • 951 51 968 • ea565@kirken.no

Kantor Eli-Johanne Rønnekleiv

55 59 71 08 • 906 53 562 • er464@kirken.no

Kirketjener Ann Kristin Hovland

454 16 158 • ah848@bergen.kirken.no

Menighetspedagog

Geir Endre Kristoffersen

55 59 71 04 • 936 61 444 • gk676@kirken.no

Menighetspedagog

Rikke W. Bergflødt-Kvamme

55 59 71 87 • 928 96 886
rb455@bergen.kirken.no

Søreide menighetsbarnehage.

Styrer Ingrid Rosseland (vikar)

55 59 78 25
soreidemenighetsbghg@akasia.no

Menighetsrådsleder Lidveig Tjørve

900 73 006 • lidveigt@broadpark.no